

Από τη γνώση στην τεχνογνωσία: Όταν η βιωσιμότητα γίνεται ικανότητα

Από τη δεκαετία του 1970, η χρήση εργαλείων περιβαλλοντικής πολιτικής έχει αυξηθεί σημαντικά, κυρίως μέσω της εφαρμογής φόρων και τελών, ακολουθούμενη από επιδοτήσεις και πληρωμές που ωφελούν το περιβάλλον. Σήμερα, η βάση δεδομένων PINE του ΟΟΑΣ¹ περιλαμβάνει ιστορικές πληροφορίες για περισσότερα από 4600 σχετικά εργαλεία πολιτικής για την προστασία του περιβάλλοντος και τη διαχείριση των φυσικών πόρων που έχουν εφαρμοστεί σε περίπου 150 χώρες. Η αύξηση των κανονισμών, των στρατηγικών και των περιβαλλοντικών μηνυμάτων έχει δημιουργήσει μια ευρεία βάση γνώσεων, οδηγώντας την επανάσταση στις καθαρές τεχνολογίες μέσω του Βιομηχανικού Σχεδίου της Πράσινης Συμφωνίας. Αυτό ενισχύει την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας με στόχο την επίτευξη μηδενικών εκπομπών και την επιτάχυνση της μετάβασης στην κλιματική ουδετερότητα².

Το Βιομηχανικό Σχέδιο της Πράσινης Συμφωνίας παρέχει ένα ευνοϊκό περιβάλλον για την αύξηση της παραγωγικής ικανότητας της ΕΕ σε τεχνολογίες και προϊόντα μηδενικών εκπομπών που απαιτούνται για την επίτευξη των φιλόδοξων κλιματικών στόχων της Ευρώπης. Ωστόσο, αυτοί οι κλιματικοί στόχοι, σε συνδυασμό με την αύξηση των περιβαλλοντικών κανονισμών, μπορούν να δημιουργήσουν προκλήσεις για τους επιχειρηματίες σε ορισμένους βιομηχανικούς τομείς όπου η εφαρμογή είναι πιο δύσκολη, όπως οι τομείς των υποδημάτων και των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων. Αυτοί οι τομείς αντιμετωπίζουν πολύπλοκες αλυσίδες εφοδιασμού που περιλαμβάνουν πολλές χώρες, καθεμία με διαφορετικούς κανονισμούς και ικανότητες εφαρμογής^{3,4}. Σε αυτό το πλαίσιο, η κύρια πρόκληση δεν είναι πλέον η πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τη βιωσιμότητα, αλλά η μετατροπή αυτής της γνώσης σε συγκεκριμένες, συνεκτικές και πραγματικά βιώσιμες δράσεις στο πλαίσιο της επιχειρηματικής στρατηγικής.

Αυτοί οι κανονισμοί θέτουν τα θεμέλια για τη βιομηχανική βιωσιμότητα, αλλά η βιωσιμότητα είναι μια πρακτική ικανότητα που πρέπει να αναπτυχθεί με την πάροδο του χρόνου μέσω της δια βίου μάθησης, με την υποστήριξη κανονιστικών πλαισίων

¹ OECD. (n.d.). *Policy Instruments for the Environment (PINE) database*. Organisation for Economic Co-operation and Development. <https://www.oecd.org/en/data/datasets/policy-instruments-for-the-environment-pine-database.html>

² European Commission. (n.d.). *Green Deal Industrial Plan*. https://commission.europa.eu/topics/competitiveness/green-deal-industrial-plan_el

³ Sustainability Directory. (2025, January 30). *What are the key challenges in implementing sustainable textile policies?* <https://fashion.sustainability-directory.com/question/what-are-the-key-challenges-in-implementing-sustainable-textile-policies/>

⁴ Shibly, M. A. H., & Ul Hoque, M. M. (2025). *Sustainability challenges of the textile industry*. In C.-L. Hui (Ed.), *Textile industry and the environment: Challenges, recent development and future*. IntechOpen. <https://doi.org/10.5772/intechopen.1009414>

και σε σύνδεση με συναφείς ικανότητες, όπως η ποιότητα, η ασφάλεια και η διαχείριση κινδύνων⁵.

Πολλά λάθη στην περιβαλλοντική επικοινωνία, που συχνά χαρακτηρίζονται ως *greenwashing*, δεν οφείλονται σε κακή πίστη, αλλά μάλλον στην έλλειψη εργαλείων για την αξιολόγηση των πληροφοριών, την ιεράρχηση των δράσεων και την ακριβή επικοινωνία των αποφάσεων που σχετίζονται με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs)⁶. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή λαμβάνει μέτρα για την αντιμετώπιση του *greenwashing* και την προστασία των καταναλωτών και του περιβάλλοντος, καθώς έως και το 53% των περιβαλλοντικών ισχυρισμών αναφέρονται ως ασαφείς, παραπλανητικοί ή αβάσιμοι or unfounded. Επιπλέον, υπάρχει μεγάλος αριθμός ετικετών βιωσιμότητας με διαφορετικά επίπεδα διαφάνειας⁷.

Η ικανότητα αποτελεσματικής μεταφοράς γνώσεων είναι απαραίτητη για την κλιμάκωση της βιωσιμότητας και τη μετατροπή της σε απτή πρακτική εντός των οργανισμών. Από αυτή την άποψη, η οδηγία (ΕΕ) 2024/825⁸, που έχει σχεδιαστεί για να ενδυναμώσει τους καταναλωτές έναντι του *greenwashing*, αντικατοπτρίζει την πρόοδο της ΕΕ προς ένα πιο αυστηρό και επαληθεύσιμο κανονιστικό πλαίσιο. Αυτό το σενάριο απαιτεί όχι μόνο πρακτικές ικανότητες για την αιτιολόγηση και την επικοινωνία των περιβαλλοντικών αποφάσεων, αλλά και προοδευτική προετοιμασία: η κατάρτιση, η εσωτερική αναθεώρηση και η συνεχής βελτίωση είναι καθοριστικής σημασίας για τη μείωση των νομικών κινδύνων και των κινδύνων για τη φήμη, ενισχύοντας έτσι την ανθεκτικότητα των οργανισμών. Για να επιτευχθεί αυτή η αλλαγή, εργαλεία που διευκολύνουν την πρακτική εφαρμογή αυτών των αρχών είναι απαραίτητα.

Σε αυτό το πλαίσιο, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα *anti-greenwashing* του έργου Erasmus+ VETting Green⁹ προσφέρει μια μοναδική ευκαιρία για την απόκτηση των απαραίτητων δεξιοτήτων. Σχεδιασμένο για επαγγελματίες και οργανισμούς που επιθυμούν να ευθυγραμμίσουν τις πρακτικές τους με τα ευρωπαϊκά πρότυπα, το πρόγραμμα αυτό παρέχει τις γνώσεις και τα εργαλεία για τον προσδιορισμό, την αξιολόγηση και την διαφανή και επαληθεύσιμη επικοινωνία περιβαλλοντικών ισχυρισμών, αποφεύγοντας έτσι το *greenwashing* και προωθώντας την αυθεντική και αποτελεσματική βιωσιμότητα. **Είστε έτοιμοι να κάνετε το επόμενο βήμα;**

⁵ ASQ (American Society for Quality). (n.d.). *What is ISO 26000 – Guidance on Social Responsibility?* <https://asq.org/quality-resources/iso-26000>

⁶ United Nations. (2020, December 10). *Sustainable Development Goals and targets*. <https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/sustainable-development-goals/>

⁷ European Commission. (2026, January 19). *Green claims*. https://environment.ec.europa.eu/topics/circular-economy-topics/green-claims_en

⁸ European Parliament and Council of the European Union. (2024, February 28). *Directive (EU) 2024/825*. Official Journal of the European Union.

⁹ Vetting Green. (n.d.). *Vetting Course*. <https://vettinggreen.eu/el/course/%ce%bc%ce%ac%ce%b8%ce%b7%ce%bc%ce%b1-vetting/>

Co-funded by
the European Union